

Šibenski list

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA OPĆINE ŠIBENIK

Cijena 20 dinara * Izdaje: Novinsko-izdavačko poduzeće »Stampa« Šibenik * Direktor MARKO JURKOVIĆ * Mjesečna preplata za FNRJ 100 dinara, za inozemstvo 200 dinara * Tekući račun: Komunalna banka Šibenik 435-11-8 * Telefon štamparije 22-28 i 29-59

Problemi našeg ugostiteljstva

Osnovno: pojačati promet

Spajanje poduzeća „Narodni restoran“ i „Rijeka“

Oko šibenskog ugostiteljstva oduvijek su se ispreplitali problemi najrazličitije vrste: nedostatak manjih savremenih objekata, slaba opremljenost već postojećih slaba teritorijalna raspoređenost, kratak period turističke sezone, relativno slab promet u odnosu na vrijednost osnovnih sredstava pojedinih poduzeća. Ovo su, bez sumnje, njegove objektivne teškoće. No, činjenica je, da je ugostiteljstvo omiljena meta kritike, čija je objektivnost ponekad i u znaku pitanja. Zbog toga i svaka subjektivna slabost dolazi u prijliku da bude preuvećana.

Danas u našem gradu postoje tri ugostiteljska poduzeća sa mnogim zajedničkim, i s a vlastitim specifičnim problemima. Poduzeće »Narodni restoran« ima u svom sastavu lokal: »Šibenik«, »Bor«, »Jadran«, »Putnik«, »Vidikovac« i »Dubravka«. Radi se uglavnom o manjim objektima koji posluju frekventnije jedino u vrijeme glavne turističke sezone, dok u najvećem dijelu godine posluje sa znatnim teškoćama. I pored toga ovo poduzeće čini napore da unapriredi svoju djelatnost, da opremi i restaurira neke svoje lokale, prilagodavajući ih potrebama potrošača i zahtjevima sanitarnе kulture. Preuređena je i kompletirana gostionica »Šibenik«. Oko milijun dinara utrošeno je u restauraciju »Turist«, gdje su također poboljšani sanitarni uslovi. Međutim, promet u ovom lokaluu je daleko veći nego što to njegovi kapaciteti dozvoljavaju (oko 5 milijuna realizacije u tri ljetna mjeseca). Na stanicu je uređen i mali bife »Putnik«, koji odgovara potrebama i koji je s obzirom na male režije rentabilan. U blizini autobusne stanice ovo poduzeće namjeravalo podiže jedan reprezentativni aluminijski kiosk-bife, ali lokacija nije bila odobrena, pa se sad radi na tome da se iskoristi dotrajala garaža »Kornata« i adaptira u jedan suvremen lokal, koji bi tu i te kako odgovarao potrebama.

U pogledu snabdijevanja pojavljuju se ponekad izvjesne teškoće, jer se desi da u trgovackoj mreži ponestane pojedinih artikala. Opažen je porast cijena pićima, ali ih samo poduzeće nije podiglo.

Ugostiteljsko poduzeće »Jadran« obuhvaća hotele »Krk« i »Jadran« te hotel »Koralj« u Zlarinu, a sada mu je pripojena i Gradska mljekara (»Alpa«). Ovo poduzeće ima 289 milijuna dinara osnovnih sredstava. Ono je planiralo 125 milijuna Din prometa u 1962. godini. Gradska mljekara je raspolagala s oko 7,5 milijuna osnovnih sredstava, dok će u 1962. godini imati 29 milijuna dinara realizacije. Želja je ovog kolektiva, a zato postoje opravdani razlozi, da mu se pripoji i slastičarsko poduzeće koje će u 1962. godini ostvariti 39 milijuna dinara prometa na 12,5 milijuna osnovnih sredstava.

Znači da bi ovo poduzeće ostvarilo ukupan promet od 193 milijuna Din na 309 milijuna ukupnih osnovnih sredstava. Rentabilitet je očigledan i bilo bi absurdno, kada se u ovom slučaju ne bi naušlo na punu podršku zainteresiranosti u ostvarenju ovog prometa.

U vezi s tim u »Alpi« bi se proširio assortiman mlijecišnih proizvoda, radi čega bi se nabavila velika rasključna vitrina. Tu bi se mogao predviđeti porast prometa od 29 na 35 milijuna dinara. Što se tiče slastičarskih poduzeća treba započeti adaptiranjem i proširivanjem slastičarskih predavaonica, pa bi se i tu dobio promet od oko 45 milijuna dinara, što bi značilo porast za 6 milijuna dinara.

Upravo se vode pregovori sa Gradskom mljekarem u Zagrebu za dobivanje hladnjaka s dubin-

skim hlađenjem za prodaju mliječnog sladoleda. Ovaj bi se sladoled prodavao na nekoliko mjesto u gradu čime bi se promet ovog sadašnjeg poduzeća povećao za 15 milijuna. Zajedno s ugostiteljskim objektom u Domu JNA, čiji je promet planiran na 25 milijuna, moglo bi se u 1963. godini realno idu na 309 milijuna osnovnih sredstava čime bi se osjetno povećali osobni dohoci radnika. Potrebno bi bilo u novom poduzeću provesti bolju specijalizaciju i osnovati pogon prerade slastičara, čime bi se oslobodili kuheri u svim lokalima. Treba još napomenuti, da od mjeseca novembra u hotelu »Jadran« radi bar koji je u tom mjesecu načinio prevođenje i modernizaciju.

Ugostiteljsko poduzeće »Rijeka«, koje obuhvaća lokale »Rijeku«, »Skradin« i gostionicu kod piumpne stanice manje je poduzeće koje se bori s teškoćama oko održavanja dotrajalih lokalaa »Skradin« i »Sedam Omelića«. Oni više ne odgovaraju svojoj svrsni i bit će ih potrebno zatvoriti. Tražilo se od trgovacke mreže da ustupi koji lokal na gradskoj tržnici, ali će u tome nije uspjelo, te se sada vrše pokusaji da se restaurira bivši lokal u ulici Bovana i Kovačevića. Poduzeće je podiglo zajam od 10 milijuna dinara za uredne restauracije »Rijeka« pa se upravo dovršavaju uređaji za ventilaciju i centralno grijanje. Ovo će biti gotovo za nepunih mjesec dana. Važan problem ovog poduzeća je višak radne snage preko zime,

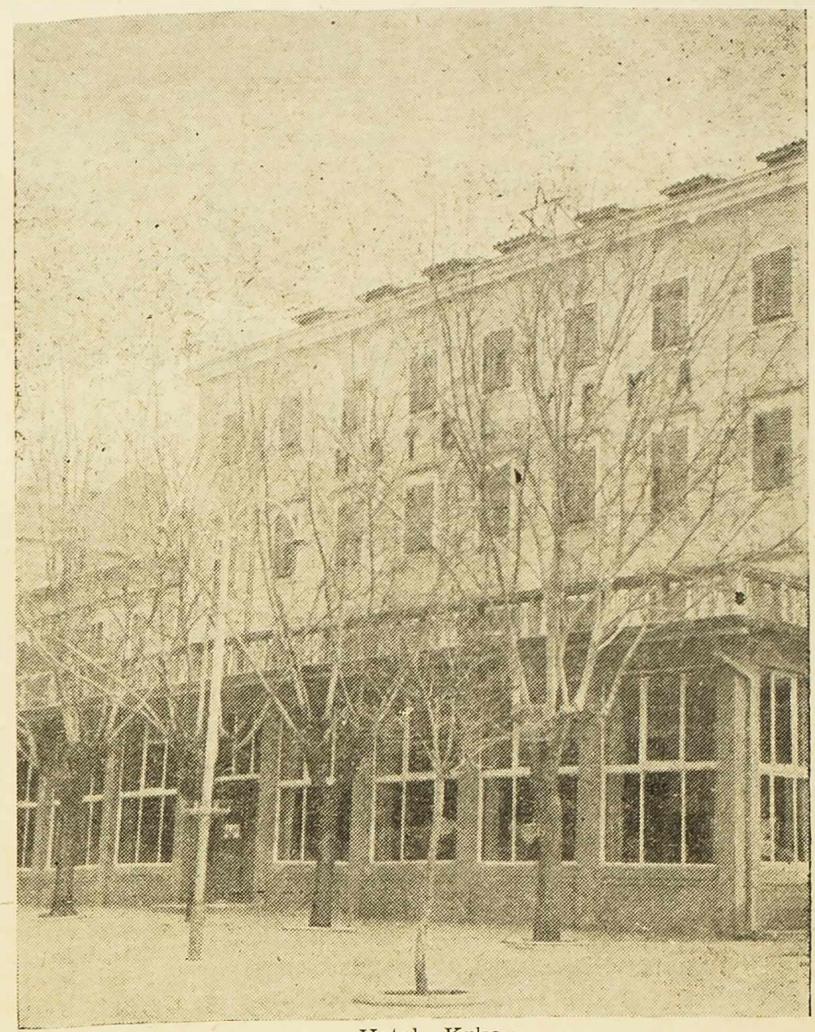
pa se pojavljuje problem njihovog zapošljavanja. Objekt na martinskog predan je ovih dana na upravljanje poduzeću »Riviera«.

Radni kolektivi poduzeća »Narodni restoran« i »Rijeka« dominiraju u najprije odvojeno, a za Stupac 1, 15. I 1963.

Tim na zajedničkoj sjednici, načelnu odluku o spajjanju njihovih poduzeća. Izabrana je stručna komisija, koja će izraditi ekonomski elaborat o rentabilnosti. Spajjanjem ovih poduzeća ojačat će njihovi fondovi, organizirat će se jedinstvena administracija i knjigovodstvo, te će se svake godine planški renovirati po koj lokal.

U ovom poduzeću prevladava mišljenje da bi svakako bilo potrebno otvoriti manje lokale u Docu i kod autobusne stanice. Nema sumnje da je ovo na tim mjestima i te kako potrebno s obzirom na brojne putnike i turiste.

J. Čelar

Hotel »Krka«

Industrija aluminijske znatno će se proširiti

Veoma bogata sirovinska baza u boksinjot rudači koja se uzduž Dinarskog masiva nalazi u neposrednoj blizini Šibenika, industrija ovog područja zauzima vidno mjesto među jugoslavenskim proizvodjacima aluminijskog metala koji se u posljednje vrijeme primjenjuje u gotovo svim privrednim oblastima. Međutim, o obziru na bogata nalazišta boksita, naša zemlja je još uvijek zbog nedovoljnih tvorničkih kapaciteta zavisna o uvozu većih količina aluminijskog metalova.

Kao prilog toj činjenici dovoljno govori podatak, da se prema ukupnim rezervama boksita koje iznose 150 milijuna tona, godišnje tek eksploataira 1,5 milijun tona.

Unatoč proizvodnji aluminijskog metalova u Šibenskim tvornicama i u Kidričevu, ove čak ne mogu podmiriti potrebe za proizvodnjom aluminijskih poluproizvoda u TLM »Boris Kidrič« i Ilirskej Bistrici, pa je zbog toga naša zemlja prisiljena da uvozi aluminijski metal.

S tim u vezi je efekt bio da takođe povoljniji da se ove dvije tvornice istovremeno ne pojavljuju na listi uvoznika. Naprotiv, kada bi se na domaćem tržištu moglo osigurati dovoljne količine sirovog aluminijskog metalova, jugoslavenska privreda bila bi aktivnija za nekoliko milijuna dolara.

Ali, u perspektivi se predviđa proširenje kapaciteta za proizvodnju aluminijskog metalova izgradnjom novog pogona elektrolize u tvornici lakih metala »Boris Kidrič«, čija bi se godišnja proizvodnja povećala sadašnjih 3500 tona na 30 tisuća tona proizvoda, a novim rekonstrukcijama pogona u Lozovcu godišnja proizvodnja gline porasla bi od 10 tisuća na 60 tisuća tona.

Na taj način sa tim novosagrađenim kapacitetima dobili bi zaista zaokruženu aluminijsku industriju čiji su proizvodi veoma traženi ne samo na domaćem, već i na stranom tržištu.

Uklanjanjem tih disproporcija u potpunosti bi bile zadovoljene domaće potrebe za sirovim aluminijem.

Već stvoreni potencijal i stečena iskustva daju garantiju da će šibenska industrija zakoračiti bržim koracima u pravcu daljnog jačanja i svestranijeg razvoja, što dovoljno govore i planovi zatvorenim zajednicama bi dobila vidna devizna sredstva.

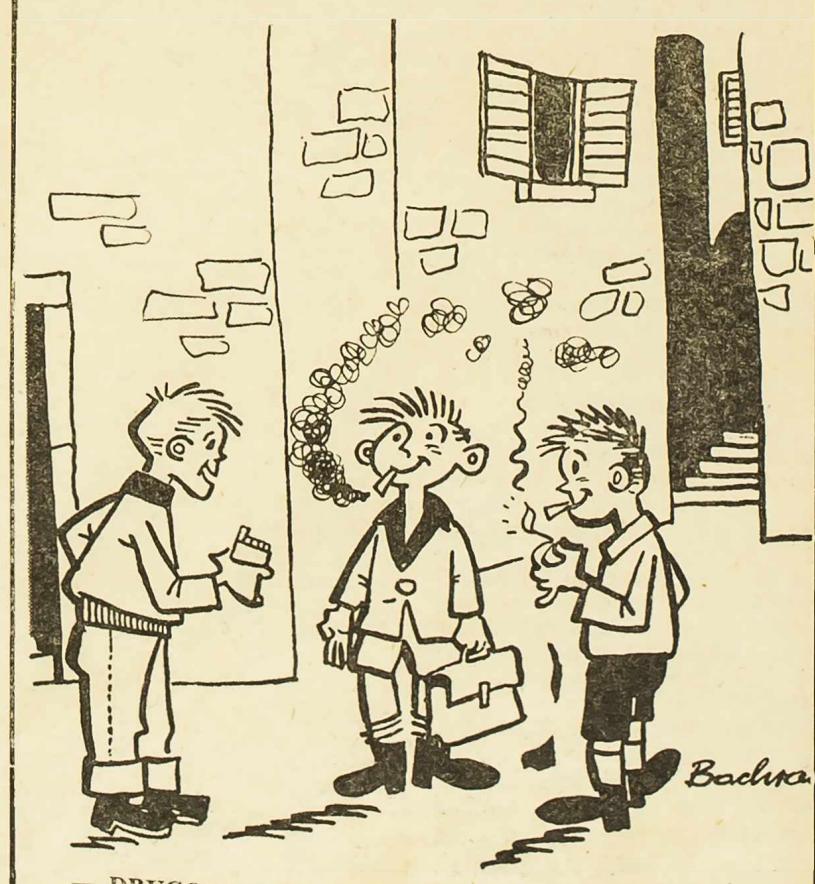
Rekord Šibenske luke

Milijun tona prometa

Preko Šibenske luke je u 1962. godini izvršeno prometa u istovaru i u tovaru robe nešto više od milijun tona. To je posljednji rekord ostvarenog prometa u Šibenskoj luci. Poduzeće »Sipad« izvršilo je promet od 870 tisuća tona, što predstavlja porast

od 185 tisuća tona prema 1961. godini. Vrijednost izvršenog prometa cijeni se na oko 771 milijun dinara, što je rezultat uvođenja mehaničkih i bolje organiziranih rada u luci. Poduzeće »Sipad« izvršilo je promet od 80 tisuća tona, a poduzeće »Jadran« 66 tisuća tona robe.

Nova „zabava“ naših najmladih

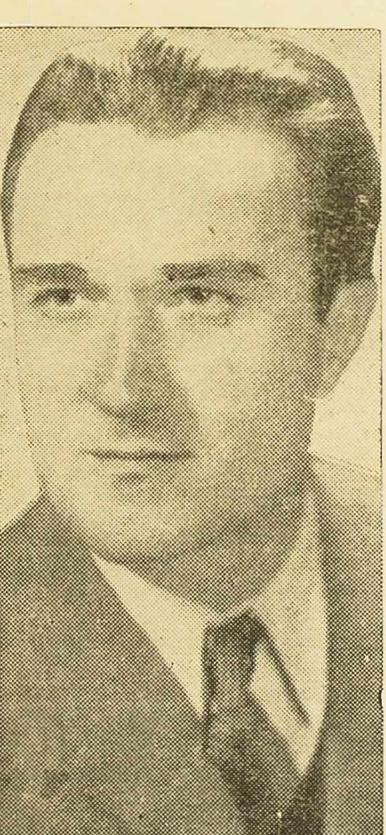
DRUGOV, POKUSAJTE JEDAN »FILTER!«

KOTARSKA KONFERENCIJA SK SPLIT

Prošlih dana u Splitu je održana prva konferencija Saveza komunista novog splitskog kotara. Pored ostalih gostiju konferenciji su prisutstvovali i članovi Izvršnog komiteta CK SKH Ante Beruš i Vicko Krstulović.

Drug Ivo Družić podnio je referat o nekim aktualnim zadacima rukovodstava i organizacija Saveza komunista. Nakon diskusije izabran je Kotarski komitet SK od 45 i Revizionna komisija od 7 članova.

Kotarski komitet: Vojko Aničić, Stipe Baljkas, Ivo Bešić, Mirko Bojančić, Duje Bošnjak, Ankica Bucan, Dušan Crnčević, Marko Čolak, Marin Čoko, Ljubo Dobrić, Ivo Družić, Tatjana Eškinja, Jure Frančević, Baro Gla-

Ivo Družić

Sekretarijat Kotarskog komiteta

Po završetku Kotarske konferencije SK održana je konstituirajuća sjednica novoizabranoj Komitetu. Za političkog sekretara izabran je Ivo Družić, za organizacionog sekretara Anka Bučan, a za članove sekretarijata Jure Frančević, Vice Srdić i Ivo Matinković.

Oni su dio tornice . . .

Mislili su da su zaboravljene. Poštar koji im je uručio službeni poziv za dan 28. XII 1962. godine, kojim se mole da prisustvuju i uveličaju proslavu završetka plana TLM »BORIS KIDRIČ« za 1962. godinu.

Ljudi koji su završili svoj radni vijek, došli su sa svojim suprugama u posjet kolektivu. Na njihovim licima jasno se vidjelo da su sretni što se po novu nalaze u staroj sredini.

Motrili su svaki luktav tornice, svaki stroj i ljude koje su susretali. Ponosno su obilazili tvorničke hale i radna mjestala gdje su prije radili. Nisu zaboravili posao kojeg su obavljali, a niti tehnološki proces. Znali su svaki stroj i šaraf na njemu. U mislima su vidjeli sebe kako izgrađuju fabriku. Vidjeli su srebrnastu alumini-

Šta će se graditi u ovoj godini?

I u ovoj godini, kao i u prethodnoj, predviđa se dinamičan porast u gradnji privrednih i neprivrednih objekata na teritoriju Šibenske općine. Najveće investicije utrošiti će se u proširenju kapaciteta objekata metalurgije, zatim u ugostiteljsko-turističkoj priyredi, u povećanju stambenog prostora, u saobraćaju, te u gradnji nekih komunalnih i javnih objekata.

U okviru tvornice lažnih metala »Boris Kidrič« dovršit će se radovi na gradnji talionice iz aluminijskih otpadaka, čija će godišnja proizvodnja iznositi oko 4 tis.

Svestranje prilaženje omladinskoj problematici

Ovih dana se u Općinskom komitetu Narodne omladine i Centru za ideološko-političko obrazovanje omladine vrše posljednje pripreme za otvaranje Katedre za moralno-estetsko obrazovanje mladih koja je poznatična pod popularnim nazivom Škola za život. Do pokretanja aktivnosti došlo je s jedne strane na inicijativu sličnih republičkih institucija, a s druge strane i same naše lokalne potrebe iziskivale su sistematskije bavljenje širokim područjem omladinske problematice. Kao što je i predviđeno, Katedra će biti jedan od više vidova rada s omladinom u okviru Centra za ideološko-političko obrazovanje omladine i otočet će se na radom odmah nakon upisa, najvjerojatnije početkom drugog polugodišta.

Škola ili Katedra, radit će dva ili tri puta sedmično poslje po dne i prema predviđenom planu preko razgovora, predavanja i različitih drugih metoda rada, nastojat će što sveobuhvatnije upoznati mladog čovjeka sa raznovrsnim problemima s kojima se svakodnevno susrećemo i koje moramo dobro poznavati da bismo im se prilagodili ili ih ukloplili. Kako kažu drugovi u Komitetu i Centru, ova Katedra je organizirana s namjerom da se omladini na našem području mogući da se životno praviljne usmjerava, da se precišćavaju različita pitanja o kojima se vode raznolike i više puta neodređene diskusije. Na Katedri će ikao predavači i rukovodioci biti angažirani najistaknutiji stručnjaci i kulturni i javni radnici u našem gradu. A da bi se plan i program rada što bolje i funkcionalnije realizirao, u radu će se primjenjivati najsvremenije metode i poslagati.

U programu rada predviđeno je da se najviše pažnje posveti nekim temama iz područja psihologije, braka i porodice, morala i estetike. Sa područja psihologije, između ostalih obradivat će se i slijedeće teme:

Fiziološke i sociološke osnove psihičkog života, ličnost i faktori koji utječu na njeno formiranje, sposobnost i inteligenciju, ličnost i karakter, ličnost - karakteristike mladića i djevojke od 16 do 25 godina, ljubav i spolnost, prijateljstvo i ljubav i spolne bolesti.

Iz područja »Brak i porodica« predviđeno je nekoliko vrlo aktualnih tema:

suće tona aluminijskih blokova. Ovome se pridaže poseban značaj i zbog toga što će osjetno biti smanjen uvoz ovog artikla, koji je mnogo tražen na domaćem i stranom tržištu. U poduzeću za izradu aluminijskih konstrukcija »Palko« podiće će se pogon za eluksiranje aluminijsa, koji će biti od neobične važnosti za proizvodnju kvalitetnijih finalnih proizvoda. U Skradinu će u ovoj godini pridodati nova tvornica tankostijene opeke i kreča. Predviđa se da će godišnja proizvodnja iznositi 6 milijuna komada opeke i autokamp kapaciteta 200 vozila, te isti takav na Martinskoj. Svi ovi objekti koristiti će se za potrebe komercijalnog turizma.

Najveći domet bit će zabilježen na području stambene izgradnje. Osim dovršetka dvaju nebodera sa 242 stana, u Šibeniku će se izgraditi još pet višekatnica, koje podižu razne privredne organizacije. Ukupno će u ovoj godini biti ušesljivo oko 400 stanova, od kojih će izvjestan broj izgraditi privatna lica.

Uz to vrijedno je spomenuti radove koji će se izvoditi na gradnji Pedagoške akademije i osnove škole u Šibeniku, zatim na izgradnji nove kinodvorane sa 700 sjedista i radove na postavljanju dalekovoda Primoštensko-Rogoznica, čime će i južni dio Šibenske komune biti potpuno elektrificiran.

Seminar za omladinske rukovodioce

Općinski komitet Narodne omladine u Šibeniku organizira je trodnevni seminar za omladinske rukovodioce osnovnih škola. Predavači su društveno-politički i javni radnici koji se naročito intenzivno bave omladinskom tematikom.

U okviru seminarova predviđeno je upoznavanje polaznika s omladinskim pokretom u našoj zemlji, Statutom Narodne omladine i prijemom u organizaciju i načinom organizacije života omladine u osnovnoj školi. Drugog dana seminarova obrađujuće će se vodovi djelovanja Narodne omladine u osnovnim školama preko ideološko-političkog rada, kulturno-zabavnog života, radnih kolektiva, sportskih i izleta. Istog dana govorit će se o dačkom samoupravljanju i problemima osnovnog školstva i orientaciji omladine nakon završetka osnovne škole.

Trećeg dana na redu su teme: omladina u radu s pionirima, razgovor o filmu i kazalištu i razgovor o književnosti i slikarstvu.

U toku trajanja seminarova 40 polaznika gledat će neke ključne slike i izložbe. Po završetku seminarova obaviti će se završni razgovor, a na kraju će se održati zajedničko drugarsko društvo.

— mi — — mi —

Vitomir Gradiška

NOB 1943.

3

15. siječnja:

U noći između 22 i 23 sata između Bilica i Tromilje oboren je 300 telegrafskih stupova. Brzna izvedenja ove zamašne akcije govori o masovnom učešću naroda ovog kraja u toj akciji, koja je izvršena pod oružanim zaštitom boraca Šibensko-dalmatinske čete. I ovog puta je stupovi bila zakrcena cesta tako da su Talijani bili prisiljeni dovesti odred svojih inženjera radi uspostavljanja saobraćaja. Zbog te sabotaže Talijani su uhapsili 12 osoba pod sumnjom da su bili učesnici.

S posebnom pažnjom Talijani su smjestili u Šibensku bolnicu teško ranjenog glavara sela Zatona izdajnika Mršu Tomu-Rlića, kome je partizanski metak izbilo obočno.

Primorska četa postavila je u popodnevnim satima zasjedu blizu sela Dragišića i to na mjestu gdje cesta iz Gaćeleza naglo skreće prema Čistoj Maloj. Cilj je bio sačekati karabinijere iz Gaćeleza, koji navodno idu svako poslije podne u Čistu Malu radi snabdijevanja. Radi osiguranja četa je isturnila na brežuljak iznad Gaćeleza jednu desetinu s puškomitrailjerom. Međutim, čekanje do noći potkazalo se u札udnjem, jer su tog dana Talijani u Gaćelezima bili snabdjeveni još prije podne. Ozlojedena na sve to isturena desetina iznad Gaćeleza, kad je dobila naredenje za povlačenje, opalila je rafal iz puškomitrailjera u pravcu jedne grupe karabinijera, ni ne sluteći da će od tog rafala pasti jedan karabinjer, čija će sahra na sutradan izazvati jedan novi sukob i značajnu pobedu partizana Primorske čete. U sumrak se četa vratila na teren oko Zatona, odakle je politički komešar čete Živković Ambroz s jednim vodom otišao još iste večeri na teren blizu Vodice, dok je komandir čete Živković Drago s drugim vodom otišao blizu Zatona da zanoći.

16. siječnja:

Izvidnički primorski čete, zapravo onog vođa koji je s komandom zanočio na terenu blizu Zatona, oko pođine je primijetila kolonu od preko 50 talijanskih vojnika koja je iz Zatona idućim cestom prema Kovči. O tome je odmah bio izvješten komandir, koji je lično pratit daljnje štretanje talijanske kolone, pa je opazio da je na Kovči neprijatelj isturio jedan vod na brežuljak iznad lokve, dok je glavnina poslije kracog zadržavanja na cesti prosljedila mjesto u prvu Gaćelezu.

Komandir Drago je po tome ocijenio da se radi o talijanskoj vojsci iz zatonskog garnizona, koja će se naivjerovatnije još u toku dana povratiti u Zaton. Odmah je donesen odluka da se neprijatelj na povratku dočeka i uništi. Za mjesto napada izabran je predio lijevo od ceste Kovča-Zaton, upravo kod Mušine lokve, svega 2 km daleko od Zatona.

Istdobro kad je vod s komandom postavljao zasjedu na cesti, upućen je na teren Vodice kurir s ponulkom političkog komešaru Ambrozu Živkoviću da se hitno s vojskom prebací na teren Zatona. A što je u stvari prestavljala ova talijanska kolona i koji je imala zadatak, to od partizana nitko nije znao. Međutim, pojavom kraljice na povratku već je sve bilo jasno.

U sinoćnjem prepunu na Gaćeleze od onog rafala je pao jedan karabinjer, pa je o njegovoj pogibiji javljeno iz Gaćeleze radiofonom komandi njegove čete u Šibeniku. Iz Šibenika je krenuo čamcem oveći odred karabinijera, komad u Zatonu pridružio još 10 karabinijera i 10 crnokošuljaša 68. skvadrističkog bataljona »Toscano«. Kolona je stigla uz Gaćeleze nešto prije dva sata po podne, a već prije tri je krenula natrag s mrtvačkim sandukom natovarenim na kola sa konjskom zapregom. Do Kovči su imali pratinju od dva vojna kamiona, koja su potom prešli u Vodice, a tu se glavnini priskupili i onaj osiguravajući vod, koji je dao uvjerenja da je zona čista, da je put slobodan — jer nisu primjećeni partizani.

Krenuvši od Kovči u pravcu Zatona ta se pogreba povorka otegla oko 300 metara. Neprička za komandira Dragu — neprijatelj je već na pomolu, a komesara Ambre još nema.

Nije se imalo šta čekati, već s postojećim snagama napasti kolonu.

Neprijatelj je bio jači iznenaden brzom paljbom primorskog partizana. Iznenadni napad učinio je svoje, jer je u trenu oka bilo pokošeno desetak karabinijera. Međutim, od toga se Talijani nisu zbrunili. Pošto su partizani pučali samo sa lijeve strane, Talijani su brzo organizirali odbranu s lijeva i nešto suzili front. Malo se šta dalje činiti kad su Talijani uzeli dobre zaklone. Komandir je pokušao opkoljavanje, ali mi to nije islo, jer je za obuhvat trebalo dosta boraca, a Talijani je još uvijek bilo dvostruko više od partizana.

Još za vrijeme najteže borbe Talijanima je uspjelo poslati poruku u Zaton o situaciji u kojoj se nalaze. Pomoći će došla u jačini jednog voda karabinijera i crnokošuljaca naoružanih jednim puškomitrailjerom i dva laka bacača, koji se nisu usudili doći bliže, već su s daljine od

jednog kilometra bacačima ugrožavali pozicije napadača. Izgledalo je da će se Talijani izvući iz klopke.

Međutim, vod partizana s komesarom Ambrom ipak je na vrijeme prispišao da se zada konačni udarac neprijatelju. Pojava partizana s desne strane doveo je u očajnički položaj Talijani na cesti. Već je počeo padati mrak. Zajednički snažan juriš partizana na cestu s obje strane, prisilio je neprijatelj da pobegne glavom bez obzira u pravcu Zatona.

Na terenu je pored mrtvog karabinijera iz Gaćeleza ostalo 15 mrtvih karabinijera i 3 crnokošuljca, dok ih je 5 ranjeno (3 karabinijera i 2 crnokošulja).

Neprijatelj je u toj bombi izgubio 1 puškomitrailjer, 17 pušaka, 15 pištolja i preko 1.000 metača.

Na strani primorskog partizana nije bilo ni mrtvih ni ranjenih. Od tada je Primorska četa imala više zelenih vojnih uniformi, koje su često dovodile u zabunu ne samo neprijatelja, nego i naše terenske radnike.

17. siječnja:

Ujutro su Talijani iz Zatona izašli da počupe svoje mrtve kod Mušine lokve.

Nemoćni da svoj bijes iskale na partizanima, po povratku u Zaton karabinijeri i crnokošuljci osvjećuju se ženama i djeci te nemoćnim starcima. Tom prilikom je poginuo na prozoru svoje kuće stari Lasan Ante. Svo stanovništvo sela Zatona bilo je istjerano iz kuće na obalu, a potom su se fašistički zlikovci dali u masovnu pljačku po kućama. Tog dana bilo je odvedeno iz Zatona u koncentracioni logor na hangar u Vodicama 246 žena, djece i starača, sve članova partizanskih obitelji. Stanje tih interniraca u logoru specijalno za njih očorenjem bilo je očajno. Odmah sutradan umrlo je jedno dijete i jedan starač.

Fašisti skvadrističkog bataljona »Milan« i banditi 3. antikomunističke bande iz Lišana vrše raciju na terenu Dobropoljaca. Tom prilikom su zapalili nekoliko partizanskih kuća i ubili rodoljuba Lazu Šakića.

18. siječnja:

Blizu Lovozova oko 17 sati bila je ponovno prekinuta telefonska linija, ali ovaj put ona prema Zadru, koju su slijedećeg dana Talijani prepravili.

Po nalogu vodnika unutrašnjeg karabinjerskog voda u Šibeniku Tarrinija strijeljani su od karabinijera u Lovozovu: Konjevoda Krušte, Konjevoda Amte, Peškas Joso, Peškas Šime i Peškas Blaž radi odmazde zbog bačenih 300 telegrafskih stupova na liniji Šibenik-Drmš kod Lovozova.

Primošteni partizani silazeci s Jelinjaču u Grebaštu oborili su eksplozivom nekoliko telegrafskih stupova, dok su ih nekoliko prepalili.

19. siječnja:

Primorska četa uz pomoć terenskih radnika i nadra Tribunjaija i Vodica izvršila je prekid PTT linije na dužini od 5 km na turističkoj cesti između Vodice i Pirovca, pri čemu je prepilano 320 telegrafskih stupova, pokidana žica i polupani izolatori.

Iste noći jedan odred Primorske čete započeo je na cesti u Šibeniku, a komandir je preprečio cestu Vodice-Gaćeleza iznad Kovči, pri čemu je cesta bila pregrađena s pet kamenih zidova po tri metra debљine, a dalje do ovih pregrada na 300 metara bilo je navaljano na cestu golemo kamenje. Na tu barikadu je sutradan u 15 sati našla kolona fašističkog bataljona »Vespric«, pa iako je imala vremena do noći da čisti cestu, nije se usudila, već je ubrzala u pravcu Vodice.

20. siječnja:

Talijanska mornarička pješadija i novoformirana mornarička antikomunistička banda časlja je iz Šibenika u selo Srimu gdje su vršili teror i pljačku nad stanovništvom. Tada su upali i u kuću stanice Paškov Šimke pa kad im je rekla mrtve koja im se nije dopala, na mjestu su je ubili, te je mrtvu zajedno s kućom zapalili. Tom prilikom odveli su iz sela 12 mještana u logor na hangar u Vodicama, ali su po putu ubili jednog čovjeka.

Primorska četa je na cesti Tijesno-Dubrava-Dazlija postavila nekoliko kamenih pregrada, da bi isprječila neprijatelju saobraćaj, a na turističkoj cesti Vodice-Pirovac minirala je jedan propust širok dva metra.

Borci Šibensko-dalmatinske čete i terenski radnici NOP-a su između Ražina i Vrapolja prepalili 100 telegrafskih stupova od kojih su jedan dio položili na cestu da zatkre saobraćaj.

Radi akta sabotaže na telegrafskoj liniji brdo Jelinjak karabinijeri iz Primoštenu hapse rodoljuba Prgin Martina iz selo Kaline, pa ga čine odgovornim za djelu sabotaže i pomaganja partizana. Istog dana bio je strijeljan u selu Primoštenu.

(Nastavite će se)

gradske vijesti

Srijedom u 7

JAVNA TRIBINA RADNIČKOG SVEUČILISTA

Srijeda, 16. I — SAVREMENA POLJSKA (zapisi s puta). Predavač: Drago Bobić, glavni i odgovorni urednik »Informatora«.

Srijeda, 23. I — BORBA PROTIV STALJINIZMA I NJEN ZNACAJ ZA RAZVOJ SOCIJALIZMA. Predavač: potpukovnik Milan Miladinović. Dvorana Društvenog doma. Početak u 19 sati.

KINEMATOGRAFI

- »TESLA«: premijera engleskog filma — EKSPRESO BONGO — (do 22. I)
- »20. APRILA«: premijera domaćeg film skopstva u boji — OBRAĆUN — (do 20. I) Premijera francuskog filma — FRANCUSKINJA I LJUBAV — (21—23. I)
- »DOM JNA«: američki film — PIJESAK IWO-JIME — (16. I) Domaći film — ABECEADA STRAHA — (17. i 18. I) Domaći film — PESMA — (22. I)

DEŽURNE LJEKARNE

Do 18. I — II narodna — Ulica bratstva i jedinstva.

Od 19.—25. I — I narodna — Ulica Božidara Petranovića.

MATIČNI URED

ROĐENI

Branka, Ante i Vice Petković; Jadranka, Pere i Ljubica Gajic; Marko, Miroslava i Milanke Krenčević; Jagoda, Miljenko i Ružice Cipitelo; Milena, Slavke i Marije Bralić; Slavke i Marije Bralić; Branko, Mihovila i Ike Žura; Mile, Ivana i Zorka Mihaljević; Slavica, Željelj Ružice; Julijana, Branke i Gordane Gojanović; Zoran, Ivana i Jenje Škugor; Dajana, Ivana i Nede Ercegović; Dražen, Ljube i Marte Lalić; Daniela, Petra i Janje Gulin; Nikica, Ante i Olge Perkov-Jelušin; Goran, Andelka i Antice Blažević; Dajana, Vinko i Katice Krnić; Suzana, Branislava Desanke Orovic; Dražen, Branke i Bosiljke Jovetić; Dragan Burda i Matije Cerovac; Zojdana, Nika i Tone Relja i Ojdana, Frane i Janje Petrina.

VJENČANI

Lovrić Vinko, pomorac — Grubišić Ljubića, krojačica; Bujas Ivan, stolar — Desantić Ana, službenik; Vrban Ždravko, podof. JRM — Abović Hilda, domaća; Barišić Mile, elektroteh. — Perkov Marija, trg. pomoć. i Pamucar Jovan, služb. — Vrcić Stana, radnica.

UMRLI

Matošin Kata pok. Šime, stara 75 god.; Stančić Mara pok. Bože, stara 66 god.; Pavićić Josip pok. Gabrijela, star 88 god.; Morić Rajko Ivica, star 2 mjeseca; Juric Ante, star 42 god. i Popović Marketa rod., Belamarić, stara 55 godina.

ZAHVALA

Povodom tragične smrti našeg dragog i nikad nezaboravljenog sina i brata

SLAVKA MASLAČA

elektrotehničara PTT Šibeniku najtoplje se zahvaljujemo svim prijateljima i znancima, koji su nam u tim teškim momentima prtekli u pomoći i izrazili sačeće.

Najtoplje se zahvaljujemo svima onima koji su, izlažući opasnosti svoje živote u valovima Krke, učestvovali u traganju za unesrećenim pokojnikom.

Posebno se zahvaljujemo kolektivu PTT Šibenika sazrađuju u Šibeniku i građanima Skradina i okoline koji su uzeli učešće u ispraćaju pokojnika na vječni počinak.

OZALOŠĆENA OBITELJ MASLAC

Povodom smrti našeg dragog supruga i oca

JOSIPA PAVIĆIĆA

učitelja u penziji najtoplje zahvaljujemo svim prijateljima i znancima koji su nam izrazili sačeće i učestvovali u ispraćaju pokojnika na vječni počinak.

OZALOŠĆENA OBITELJ PAVIĆIĆ

Osnovan Pedagoški školski centar

foto-kronika

Savjet Pedagoške akademije u Šibeniku u X mjesecu prošle godine donio je odluku o formiranju Pedagoškog školskog centra, a zatim je Vijeće Akademije na sjednici od 4. XII prošle godine formiralo privremeni odbor Pedagoškog školskog centra, u koji su ušli: upravitelj Vježbaonice Šime Guberina, direktor Pedagoške gimnazije prof. Živko Bjeljanović, direktor Pedagoške akademije prof. Ante Supuk, profesori Pedagoške akademije Lazar Aksic i Ivo Tošić, te tajnik Akademije Petar Troskot.

Privremeni odbor PŠC već je započeo svoje djelovanje. Za prvo vrijeme neće se odmah privući izraditi pravilnika o organizaciji i djelovanju Centra, i to s razloga da se na osnovu same prakse mogu što bolje uočiti najpogodnije forme djelovanja, kao i najpogodnija organizaciona forma. Centar u stvari djeluje od osnivanja same Akademije u gotovo svakodnevnim kontaktima između zaинтересiranih ustanova, ali je od sada dobio svoju organizacionu privremenu formu, te je izrađen i program rada do konca godine. Pedagoški školski centar objedinjuje i koordi-

nira djelovanje Vježbaonice, Pedagoške gimnazije i Akademije. Centar je zajednica samostalnih i međusobno ravnopravnih ustanova koje surađuju u svrhu ostvarivanja zajedničkih zadataka. U Statutu Pedagoške akademije sadržani su zadaci Centra. Jedan od prvih zadataka jeste suradnja s Pedagoškom gimnazijom i pedagoškim odjeljenjima u Kninu i Drnišu u svrhu što boljeg usmjeravanja njihovih učenika za upis u Akademiju. Drug Živko Bjeljanović kao član privremenog odbora posjetit će pedagošku odjeljenja koja rade u Kninu i Drnišu, te na osnovu kontakta sa nastavnicičkim vijećima upoznati ih sa djelatnošću Centra, a u suradnji s pedagozima Akademije pružiti im i odgovarajuću pedagošku isporuču da bi zaista učenici koji se pripremaju za studij u Akademiji bili što bolje usmjereni i upoznati sa studijem i budućim zvanjem.

Drugi zadatak isto tako važan je suradnja s Vježbaonicom i od strane Akademije pružanje što svestranije isporuči Vježbaonici na izvršavanju njenih zadataka, pa će u vezi s tim pedagozi Aka-

demije s nastavnicima Vježbaonice održavati tzv pedagoške večeri u formi pedagoškog aktiva. Na jednom takvom sastanku upoznat će se nastavnici — mentori s praktičnim radom, hospitiranju i praksi studenata. Ove godine Vježbaonica bila je pretjerano opterećena jer je istodobno služila kao didaktički laboratorijski učenika IV i V razreda Učiteljske škole, koja ukoro prestaje djelovanjem, i studenata Akademije. Nastavnici Vježbaonice pokazali su veliku pozivljivost i zalaganje, te su time neposredno mnogo unaprijedili metodičku svijest i aktivnost hospitanata. Zalaganjem upravitelja Guberine organizacija praktičnog rada bila je nevisini. S obzirom na preopterećenost Vježbaonice i u svrhu bržeg odvijanja praktičnog rada neki su se metodičari orijentirali i na posjet u drugim gradskim osnovnim školama, što je vrlo dobro, pa planski treba provoditi i u drugom semestru.

Pedagoški centar pomaže rad na usavršavanju nastavnika osnovne škole, koji organizira Akademija i koja će se u drugom semestru odvijati prema planu za sada samo iz pedagoške skupine predmeta, i to na principu prvenstveno individualnog i samostalnog uzdizanja u toku dužeg perioda, a samo u povremenim kontaktima na radnim sastancima, a nikkako u formi dosadašnjih seminarova. Centar će pomažati taj rad na usavršavanju nastavnika u suradnji sa prosvjetnim odjelima zaинтересiranih općina, pa će u vezi s tim pratiti rad, razvoj i dostignuća pojedinih škola na svom području.

Zadatak je Centra da se bavi naučnoistraživačkim radom i da pomaže unapređenju pedagoške teorije i prakse, da surađuje sa pedagoško-prosvjetnom službom općina o svim pitanjima školstva i da organizira suradnju s drugim pedagoškim centrima i Zavodom za školstvo Narodnog odbora kotara Split.

Centar će svoje aktivnosti razvijati postepeno, pa će se na osnovu prve prakse organizacija i djelovanje regulirati pravilnikom.

R. J.

Šest poduzeća na listi izvoznika Povećan devizni efekat

Oko 25 tisuća tona razne robe izvezeno je u prošloj godini na strano tržište. To svakako predstavlja uspjeh s obzirom da se na listi izvoznika nalazi šest šibenskih privrednih organizacija. Među izvezenim predmetima dominirali su aluminijski proizvodi, feromangan, ferosilicij, riblje konzerve, riba, spužve i koralji. Izvoz je prema 1961. porastao za 20 posto, a uvoz za 8 posto. Uкупna vrijednost izvezene robe iznosi oko 13 milijuna dolara. Povećano ostvarenje deviznog priliva zabilježeno je od usluga brodarstva poduzeća »Slobodna ploviljava«, kao i od turističkog prometa.

Od šibenskih izvoznika na prvom mjestu nalazi se obojena metalurgija. Tvornica lakih metala »Boris Kidrić« plasirala je u strane zemlje blizu 11 tisuća toni valjanih, vučenih i presanih aluminijskih poluproizvoda, što predstavlja porast za 14 posto od izvoza ostvarenog u 1961. godini. Drugi šibenski kolektiv Tvornica elektroda i ferolegura izvezla je oko 10 tisuća tona svojih proizvoda, a Tvornica glineči i aluminijskih u Lozovcu po prvi put se pojavila na tržištu sa 50 tona aluminijskih legura. I poduzeće »Palk« plasiralo je po prvi put finalne proizvode za potrebe šire petrošnje. Predviđa se da će ova kolektiva nakon prosirenja svojih pogona u ovoj godini znatno povećati plasman svojih

300 novih stanova do kraja godine

U prošloj godini izgrađeno je na bivšoj šibenskoj općini raznih objekata komunalnog značaja čija ukupna vrijednost iznosi oko milijardu i 800 milijuna dinara. Najveći broj objekata je završen, dok se manji broj još nalazi u izgradnji.

Među energetskim objektima podignut je izvjestan broj dalekovoda, kabela i traftostanica. Od značajnih objekata koji su u 1982 izgradeni svakako se ubraja elektrifikacija Primoštena, dok su u toku pripreme za nastavak rada na dinaru utrošeno je na održavanju postojeće mreže u gradu i na selu.

Zamašni radovi izvršeni su na proširenju kapacitet vodovodne i kanalizacione mreže. Radovi su obavljeni u predelu Bil'ca, Tromilje i Dubrave, a nastavljeni su radovi i na gradnji rezervoara na Pisku, te na postavljanju cjevovoda između P'ska i Baldečkina. Tako je u prošloj godini položeno novog cjevovoda na dužini od 5.500 metara. Ukupni investicijski radovi čine vrijednost od oko 33 milijuna dinara. Rekonstrukcije vodovoda izvršene su u ulici Stipe Ninića, u Bosanskoj ulici i na Subičevcu. Izgrađen je takođe novi vodovod između Tvornice lakih metala »Boris Kidrić« i željezničke stanice na Ražinama, koji će ujedno snabdijevati pitkom vodom novosagrađeno stambeno naselje koje se podiže nedaleko željezničke stanice. Osim proširenja kanalizacionog vodova u Činici i oko dvaju neboderu, izgrađeno je više priključaka na vodovod u Dalmatinskoj Zagori. Priključci su izvršeni u Radoniću, Mravnicama, S.tnom i Danilu Kraljeviću.

Navedeni primjeri, iako nisu usamljeni, govore dosta rješito. O zborovima birača, načinu i načinu diskusija, i da su njihovi zborovi birača uvijek bogati diskusijama i da se nikad nisu razili zbog slabog posjeta. Ali sada... Eto, desilo se tako u Krčulju odbornik je u utraku dobio obavijest da se za srijedu sazove zbor birača, izaberu šibenske odbore i proglašiti izvještaj. Ali što je ispalo. Došao neki čovjek iz Šibenika i zbog slabog vremena i neobavještenosti zbor nije održao jer su bili samo njih dvojica i još poneko. Isti slučaj je bio u Prhovu.

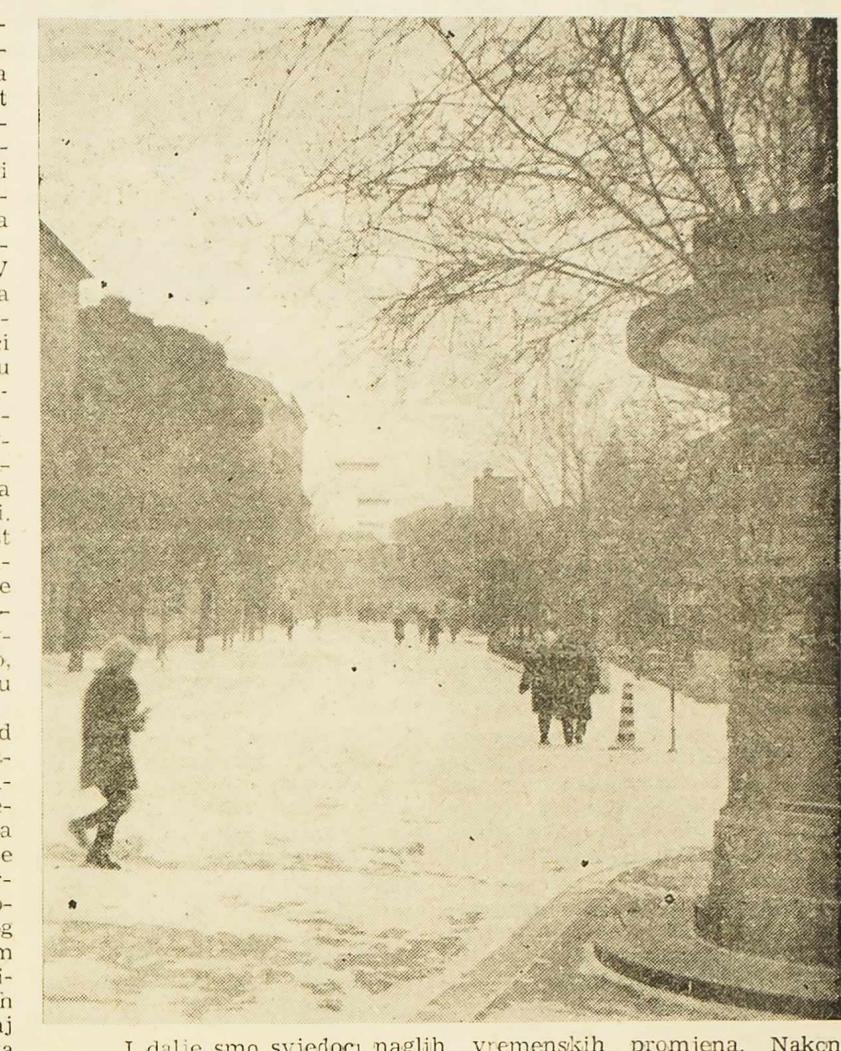
Navedeni primjeri, iako nisu usamljeni, govore dosta rješito. O zborovima birača, načinu i načinu diskusija, i da su njihovi zborovi birača uvijek bogati diskusijama i da se nikad nisu razili zbog slabog posjeta. Ali sada... Eto, desilo se tako u Krčulju odbornik je u utraku dobio obavijest da se za srijedu sazove zbor birača, izaberu šibenske odbore i proglašiti izvještaj. Ali što je ispalo. Došao neki čovjek iz Šibenika i zbog slabog vremena i neobavještenosti zbor nije održao jer su bili samo njih dvojica i još poneko. Isti slučaj je bio u Prhovu.

Sutradan se scena ponovila. Samo ovoga puta drugi čovjek je protestirao. Na žalost opet iz istog razloga. Samo dan ranije zakazani su zborovi birača u drugoj izbornoj jedinici. Sutradan se scena ponovila. Samo ovoga puta drugi čovjek je protestirao. Na žalost opet iz istog razloga. Samo dan ranije zakazani su zborovi birača u drugoj izbornoj jedinici.

U petak, 11. januara, u istu prostoriju ušao je čovjek pe- desetih godina, iako njegov držanje nije bilo takvo, i on je protestirao. Kaže čovjek da je on već nekoliko godina predsjednik mjesne organizacije So-

cijskog saveza Burački Pri- mošten i da su njihovi zborovi birača uvijek bogati diskusijama i konstruktivnim predložima i da se nikad nisu razili zbog slabog posjeta. Ali sada... Eto, desilo se tako u Krčulju odbornik je u utraku dobio obavijest da se za srijedu sazove zbor birača, izaberu šibenske odbore i proglašiti izvještaj. Ali što je ispalo. Došao neki čovjek iz Šibenika i zbog slabog vremena i neobavještenosti zbor nije održao jer su bili samo njih dvojica i još poneko. Isti slučaj je bio u Prhovu.

Na vijetvici je takoder veoma zivila šibenske općine. U više

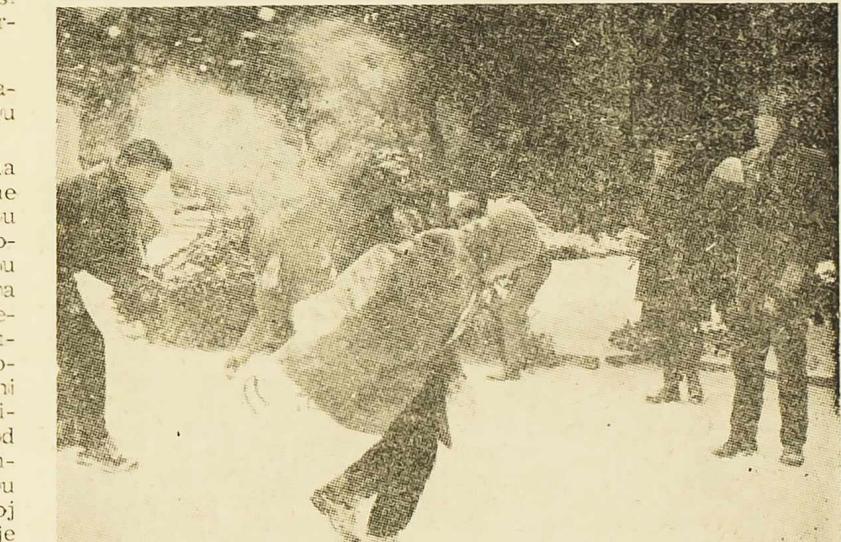
I dalje smo svjedoci naglih vremenskih promjena. Nakon veoma toplog juga, pa i nekoliko sunčanih dana, nad Šibenikom se, u nedjelju 13. januara, nadvila međavrsna praćena snažnom burom. Temperatura u deset sati toga jutra pala je na -5°C i spodnje. Razlika u temperaturi u svega nekoliko dana — oko 20 stupnjeva!

Šibenik je ostavljao utisak grada s dalekog, hladnog sjevera: zvividni bure, sitne pahuljice snijega što udaraju u lice. Rijetki prolaznici...

Sabacračaj je ponovo imao značajnih teškoća. To je potencirano činjenicom, što je prevoz splavima uvjetovan hirovima vjetrova. Splavi su bile prilikovane uz obalu, vozila su bespomoćno cekala. Kamčni s teretom nisu mogli ni pomicati na nastavak putovanja. Brzina vjetra prelazila je 90 kilometara na sat.

Tekst i slike: J. Čelar

Pa ipak, bilo je i onih, kojima niska temperatura i vijavica nisu smetali. Bila su to, naravno, djeca. Vjerujemo, da su se i odrasli mogli diviti njihovoj izdržljivosti i — hrabrosti. Jer, zista, bilo je hrabrost na teko niskoj temperaturi i vijoru otputovati bezazlenu igru sa snijegom. Grčili su se promrzli prsti, tapkale su njihove noge u »pažuzama« cve igre. Ali, to ih nije nimalo smetalo. Veselje je bilo kudikamo veće od tih starih neprijatnosti.

Svečana predaja odlikovanja rezervnim oficirima

Na svečanosti koja je održana u Domu JNA podijeljena su odlikovanja četvorici rezervnih

Dopis iz Rogoznice

Kako zadržati turiste?

Naša turistička privreda u naredne dvije-tri godine treba da ostvari oko 100 milijuna dolara prometa, što znači nekoliko puta više nego do sada. Da li će ovako krušan skok deviznog priliva moći da ostvare samo naša renomirana turistička mjesta? Mislimo da neće i radi toga treba da svakog našeg i najmanje turističko mjesto pridonese oštrenjem tog krušnog zadatka. Lijep primjer za to pruža nam Primošten, koji je već u ovoj godini ostvario desetak hiljada dolara prihoda od stranih turista i to zahvaljujući otvaranje međunarodnog kampa esperantista.

Ovdje u Rogoznici pojavile su vam slučaju pojedini turisti ostali su nekoliko dana, a neki dozvane uastopce već nekoliko godina.

Osim ove krušne akcije može se i u nizom manjih aktivnosti pridonjeti da se strani gosti što duže zadrže u našem mjestu. Ne treba posebno isticati potrebu izgradnje motela na prikladnom mjestu i uređenja savremenog prostora za camping u borovoj šumici na Gradini ili u blizini neke plaže. Ovog puta želimo da ukažemo na neke druge »sitnice« koje bi ujednovala da se zadrži i onaj gost koji i nije imao namjeru za to. Mnogi i turisti dolu u Rogoznicu i ove prvenstveno zato što im nitko ne pride. Ali, bilo je i slučaja da se stranac slučajno nađe na mještansima koji zna da ga informira o uslovima i mogućnostima boravka u mjestu. U tak-

be. Koteja, boravište naših prvih partizana, dalo bi se iskoristiti ne samo kao prvorazredna turistička atrakcija, već i kao historijski spomenik oslobodilačke borbe u našem kraju. To ne bi bilo interesantno samo za naša mlada poljenja, već i za strane turiste koji bi se upoznali s uvjetima pod kojima se vodila borba u našim krajevima.

Sigurno je da svako mjesto ima ponešto što bi se dalo oživjeti, adaptirati, urediti i napraviti malom turističkom atraktivnošću. Sve bi to pomoglo da turisti ne projure kroz naš kraj, već da ga na svakom koraku zadržimo. Pronalaženje ovakvih atrakcija i pomaganje turističkim društvinama u savremenoj propagandi, davanje inicijative i pružanje pomoći, bio je jedan od važnih zadataka Turističkog saveza komune. Ako nešta ugostitelje još naučima da pripremaju naše specijalitete, eto mogućnosti da i mi pomognemo da se krušni program prilična devisa u potpunosti ostvari. J. L.

Pismo uredništvu

ZA BOLJI RAD »DIT«

Društveni dom u Šibeniku, koji je gradinama poznatiji pod imenom »DIT«, imao je, što je i suvišno napominjati, prvenstvenu svrhu da unaprijedi društveni i zabavni život u gradu. Međutim, barem dosad, Dom nije nikako ispunio namijenjenu svrhu.

Sama činjenica da taj Dom, koji po svom općem uredaju predstavlja idealne društvene prostorije, nema do danas ni klavira, niti ikakvog aparata, koji bi članovima priušto muzičke ili optičke ugodaje, govori sama po sebi. O muzičkim priredbama ili o plesu po slučajnoj želji, pa makar i u najskromnijim vremenskim granicama, dakle, nema ni govor. Večernji posjetioc Doma morali su se tako godinama zadovoljavati igrom šaha, a drugi pak vlastitim pjevanjem iz dosade. Takvo stanje i dalje traje.

Ako navedenim činjenicama dodamo još visoke cijene na sanku i zatvaranje Doma u 22 sata radnim danom, dok je nedjeljom potpuno zatvoren! — onda ćemo lako doći do zaključka, da s rukovodanjem Doma nije sve u redu. Ili je po slijedi nečija lična preopterećenost, ili nečija bezvrijednost. Bilo jedno ili drugo, nećemo pogriješiti da onima koji rukovode Društvenim domom skrenemo pažnju na dvije stvari: zahtjev je svih članova Doma, pa i NO Šibenske općine da Društveni dom udovolji potrebama kojima je namijenjen, zatim, financijska pitanja, odnosno održavanje Doma automatski se rješava njegovim dovoljnim korištenjem u prostorijama i vremenskom smislu.

Prijatelj Doma

Crtica

Zašto plače mala Katarina?

Jednog prošlog četvrtka.

Pločnik tjesne ulice se prepušta od vlagi i sitne kapljice se razbijaju o njegovu glatku površinu. Koliko je ulica duga, toliko je prazna. Samo poneki odjek koraka i lagani dječiji jecaj. Kraju neke poluotvorene kapije djevojčica u kratkom pročišćenom kaputiću i sa knjigama pod ručicom plače i stoji. Curica plače, a kiša pada i curi lagano niz njene natopljene uši.

Pražna ulica i u njoj samo zaplakana sedmogodišnja djevojčica čije su oči suzno mutne, kao klišno nebo dana.

Prilazim joj i laganim dodirom želim da joj rastjeram suze i tugu, želim da presušim potoci iz dva duboka plavkasta izvora, da joj uvojci iznova zatrepre dahom radosti. Pitam je, a ona ispirje riječi suzama.

— Mama neće da me vodi u školu ...

Ulica postaje tamnija.

A ja sve mislim kako bi trebalo zabraniti suze na očima malih curica i na njihovo mjesto posaditi bokore radosti. Ali ona se još uvijek lagano trese i ...

— Nisam naučila čitati ... Drugarica više ... Mama me poslije ručka poslala vani ... Polkušam nači ogrlicu od lipjepih riječi da je poklonim djevojčici i pitam je za ime i ona šapče:

— Katarina ...

Ne plači, draga moja Katarina, odvest ū te svojoj učiteljici i reći joj da ne više na tebe što nisi naučila čitati štivo. Vjerujem da te mama nije htjela odvesti u školu. Ali, tko zna zašto to ona nije učinila? Nego, svejedno, ne ljuti se, Katarina na drugaricu i na mamu, narast će i ti velika cura ... A što ti tata radi?

— Tata ne radi ništa ...

Daj, Katarina, ruku, prestatiće ova kiša i evo nas već pred školom i twoj drugarica učiteljica neće danas vikljeti. Obrisiti oči da ti se ne rugaju dječaci.

Penjemo se uzanim stepenicama škole u sredini grada. Svuda dječaci i djevojčice. Katarina me gleda i ne želi da mi pusti ruku. Odvodim je u razred. Zatim tražim njenu drugaricu učiteljicu i pričam joj, ali ona me prekida:

— A, to je mala onih cirkusnata ... Znate, ja ne mogu dozvoliti da mi ona slovka ...

Izlazim i sve onako bez rada preturam neke misli o Katarini, njenoj mame i učiteljici, ali me dječak bademastički očita vuče za kaput i sve više:

— Druži, zašto je plakala Katarina, a, druži?

Ne rekoh mu ništa, jer je Katarina plakala zbog svoje mame, učiteljice i možda još ponečeg drugog. A onda, tko zna, da li su svemu tome krive mama i drugarica učiteljica — mi —

Daleko je Primošten...

Kad nam je šofer rekao da je Primošten daleko, onda mu nismo povjerovali. Ali šofer je izbjegao i treba do njega više od sat vremena akrobatske vožnje. Jer grad se Magistrala i na mnogim mjestima ona se ukršta sadašnjim putom i treba biti dobar šofer pa da se kola spuste niz neke kozje nogostupe. Ali razbacana gradilišta duž puta, asfaltne baze i mnoga dampera, buldožera i drobljica uvjerljivo govore da je Primošten samo za kratko vrijeme odcipljen od Šibenika. Jer ikad se Magistrala dotle završiće biti dovoljno svega dvadeset

minuta. A dotle neka bude ova kako je ...

U Primoštenu je trebalo da se većeri održi diskusija o Prednacrnu ustava SR Hrvatske. Prevarač je stigao, ali nigdje ni žive duše. Kako se kasnije objasnilo, došlo je do neke zabune. Diskusija se trebala održati u 17 sati, a mještani su bili krivo obavijesteni, barem tako reće predsjednik mjesne organizacije SSRN i sekretar osnovne organizacije SK. Ali ta okolnost je, ako se tako može reći, dobro došla, moglo se prošvrljati po mjestu i zabilježiti poneki utisač.

Bila je noć u Rimu

TALIJANSKI FILM. REŽIJA: ROBERTO ROSSELINI

Nisu bile male Rossellinijeve pretenzije u ovom filmu. Uostalom, režiser njegovog renomira i ne smije biti skroman u svojim pretenzijama, jer mislu skromna ni očekivanje gledalaca od filma na čijoj špic je njezino ime glavno. Izvući iz onih katičnih ratnih zbiranja, u kojima su ljudi najviše obuzeti borbom za vlastito održanje, što više humanosti i ljudske solidarnosti i to dati kao idejni podlogu filmu, pretpostavlja realizaciju koja će biti na visini ovakve ideje. Njegovi objegli zarobljenici su Amerikanac, Englez i Rus. Njih sklanja i krije Talijanka, švercerka, koju tome ne rukovodi nikakva politička prispadnost, već spontani osjećaj potrebe za pružanjem pomoći onome koji je treba. U nevoljama koje nastupaju ti osjećaji jačaju i dobivaju borbeni karakter. Nesreće je i previše, ali vjera u ljude i njihovu međusobnu povezanost daje mjestu optimizmu. Ne možemo reći da je u filmu sve onako kako smo očekivali, ima pomalo naještenosti, pa i melodramskih momenata, ali njegova vrijedna i poštena ideja ipak izbjiga dovoljno snažno da bismo njome bili obuzeti.

Takva vrsta žene

AMERIČKI FILM. REŽIJA: SIDNEY LUMET

Poslije »Njene jedine ljubavi« evo još jednog filma istog režisera. Kao u prvom, tako je i u ovom filmu gotovo sve predređeno glavnog glumici, zbog koje kao da je film i pravljeno. Jer, ne osporavajući vrijednost, možemo čak i reći gotovo besprekornost režije, ako bi iz filma isključili prisustvo Sofije Loren, teško da bi ostalo nešto zbog čega bismo ga se sjećali. Sama priča je prilično sladunjava, ljubavna sa lako pred-

vidljivim, ali ne i baš ubjedljivim happy-endom. Poslije dugog nastojanja i doista suza metresa jednog bogataša napušta svog ljubavnika i njegovu bogatstvo zbog jednog mlađeg vojnika kojeg je tek upoznala. Ali Sofija je u tome imala dovoljno prilike da pokaže sve svoje kvalitete, koje svakako nisu u kojem pogledu za potencijalne zabilježiti poneki utisač.

Princeza od Kleva

FRANCUSKI FILM. REŽIJA: JEAN DELANNOY

Gledacci se očito nisu naročito zabavljali, a autorima, po svemu izgleda, nije bilo mnogo niti stalo do toga. Njihovo glavno nastojanje bilo je usmjereno tome da se na što autentičniji način prikaže život, moral i estetika na francuskom dvoru u drugoj polovini XVI vijeka, a priča o velikoj i nesretnoj ljubavi princeze od Kleva izgledala je čak i kao sporedno u tom nastajanju, iako se ne mogu poreći. Ijepote u tekstu, odnosno u dijalozima, koji su puni tipičnog francuskog duha. Ta na njemu je suradičao i sam Jean Cocteau! Medutim, mali je broj onih filmskih sladokusaca, koji će uživati u tome, a daleko veći broj očekuje od historijskog filma ono na što su nas naučili sami Francuzi, a naročito Talijani u njihovim historijskim filmovima, tj. borbe, ubijanja i, nadaves, tempo. Toga svega ovdje nema, film je vrlo statičan, radnja se iscrpljuje u tekstu i iznevjerava očekivanja tog većeg broja gledalaca. Bilo bi ipak nepravedno ne priznati ovom filmu ljepe, potrebe, kojih u njemu nije malo.

— b —

Poslije »Njene jedine ljubavi« evo još jednog filma istog režisera. Kao u prvom, tako je i u ovom filmu gotovo sve predređeno glavnog glumici, zbog koje kao da je film i pravljeno. Jer, ne osporavajući vrijednost, možemo čak i reći gotovo besprekornost režije, ako bi iz filma isključili prisustvo Sofije Loren, teško da bi ostalo nešto zbog čega bismo ga se sjećali. Sama priča je prilično sladunjava, ljubavna sa lako pred-

Kad se stiže navečer u Primošten onda se čovjeku učini da dolazi u Sveti Stefan kod Budve. Naročito je sličnost velika u vede predvečeri. Ali kada se zade u samo mjesto, brzo isčeznu tragovi romantičke. Zimi je i tu dosadno kao i u večini naših sela. U Pošti iza nekog stakalca veliko je džepno ogledalo sjedi punačka djevojčica i tuži se da se linija često kvari. A dolje malo više već je veselije. U prostoriji, koja nije ni krmna ni kavarna, prepuno je ljudi. Tu su milicioni i mjesni rukovodiovi i dosta radnika sa Magistralom. Prepuno je dama i kartanja, a ispod volta u dvorištu nekoliko mladića ni dječaka potrebe pridružiti.

A onda, ni sam ne znam kako, s nama, ne sačao čovjek simpatična i opaljena lica. Kaže da mu je Ime Josip i da je nekoliko godina radio kao poreznik. Sada se dosaduje po cijeli dan po kavani jer se nalazi na raspolažanju ... Nije važno veli on, sačemo neka svaki mjesec dode 25.000 dinara.

Kad smo polazili Josip nam je pružio ruku i nasmiješio se. Dok smo stajali pred vratima vidjeli smo kroz zamagljeno staklo kako Josip obilazi od stola do stola i negdje se zadrži duže, negdje Stupac 7, 14. I 1963.

Kad smo se vraćali sve je bilo isto. Ono malo asfalta bilo je kao običanje. U Gredašići smo vidjeli kako mašu ruke, učiteljice je tražila da je prevezemo. Na žalost, nismo mogli, bilo nas je puno i vozač nije htio da krije svoje veliko prijateljstvo sa saobraćajima.

NOVE AUTOBUSNE PRUGE

Poduzeće »Autotransport« otvorilo je nedavno nekoliko novih autobusnih linija u širem prijogradnom području. Na novoj liniji Jezera - Šibenik autobusi saobraćaju u 5.45 u polasku i u 6.20 sati u povratku. Tri nove pruge uspostavljene su na relaciji Šibenik - Tribunj, a jednodnevna autobusna linija povezuje Šibenik sa Čistom Velikom.

Gradsko vijeće Ljubljane formiralo je fond za financiranje kvalitetnog sporta. Pomoći sportskim organizacijama dijeli se na osnovu postignutih uspjeha. Savez organizacija za fizičku kulturu Slovenije odredio je gradove koji imaju najviše uslova za razvitak pojedinih sportova: Jesenice — hokej na ledu; Kranj — stolni tenis i plivanje; itd. Svi sportski objekti u Sloveniji dođijeljeni su komunama, koje su pozvane da se o njima brinu i održavaju ih.

Slovenski su, dakle, naši rješenja koja najbolje odgovaraju njihovim uslovima. Ali, problem time nije u cjelini rješen, jer uslovi i potrebe za razvitak fizičke kulture nisu svuda isti.

U komunama, u kojima se vredi poštovati pojedini sportovi nisu svuda isti.

U komunama, u kojima se vredi poštovati pojedini sportovi nisu svuda isti.

U komunama, u kojima se vredi poštovati pojedini sportovi nisu svuda isti.

U komunama, u kojima se vredi poštovati pojedini sportovi nisu svuda isti.

U komunama, u kojima se vredi poštovati pojedini sportovi nisu svuda isti.

U komunama, u kojima se vredi poštovati pojedini sportovi nisu svuda isti.

U komunama, u kojima se vredi poštovati pojedini sportovi nisu svuda isti.

U komunama, u kojima se vredi poštovati pojedini sportovi nisu svuda isti.

U komunama, u kojima se vredi poštovati pojedini sportovi nisu svuda isti.

U komunama, u kojima se vredi poštovati pojedini sportovi nisu svuda isti.

U komunama, u kojima se vredi poštovati pojedini sportovi nisu svuda isti.

U komunama, u kojima se vredi poštovati pojedini sportovi nisu svuda ist